

PRIPOMIENKY K PARTNERSKEJ DOHODE SO SLOVENSKOU REPUBLIKOU

ČASŤ I

ÚVOD

Nižšie uvedené pripomienky vychádzajú z ustanovení všeobecného nariadenia CPR (*Common Provisions Regulation*) a ustanovení špecifických nariadení týkajúcich sa jednotlivých fondov¹. Tento dokument zohľadňuje špecifické odporúčania pre krajiny (ŠOKy) prijaté Radou 9. júla 2013² a súvisiaci pracovný dokument európskeho semestra, a vychádza z Pozičného dokumentu Komisie (*PDK*) k využívaniu Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na roky 2014 - 2020.

Pripomienky sa zaoberajú problémami vyplývajúcimi z Partnerskej dohody (PD), ktorú Slovenská republika predložila 14. februára 2014.

Pripomienky majú rovnakú štruktúru ako vzorová PD. Problémy, ktoré EK považuje za najzásadnejšie, sú uvedené v časti I.

1. Zhodnotenie cieľov politík členského štátu

- (1) PD je rámcový dokument, v ktorom by mali byť jasne stanovené politické záväzky na dosiahnutie strategických cieľov na riešenie hlavných výziev identifikovaných v stratégii Európa 2020, ŠOKoch a Národnom programe reforiem (NPR). Mala by stanoviť rámec na dosiahnutie maximálnej pridanej hodnoty na úrovni EÚ z investícií EŠIF v SR v rokoch 2014 - 2020 odstránením obmedzujúcich prekážok, ktoré bránia rastu, a napĺňaním ambicióznej rozvojovej stratégie, ktorá prispeje k dlhodobej konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a ďalšiemu znižovaniu regionálnych rozdielov. V tejto súvislosti Komisia oceňuje úsilie slovenských orgánov o zlepšenie kvality PD v porovnaní s jej predchádzajúcou verziou.
- (2) Návrh PD obsahuje odkazy na investície z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) do zdravotníckej infraštruktúry z rámci tematického cieľa 9 (TC9). EK chce zopakovať, že v zmysle jej Pozičného dokumentu budúce investície z EFRR do

¹ Ú.v. EÚ L347, zväzok 56, 20.12.2013: <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2013:347:SOM:EN:HTML>

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:217:FULL:EN:PDF>) jeho podporná analýza (SWD) (http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm)

zdravotníckej infraštruktúry by mali byť financované najmä z národných prostriedkov, pokiaľ nie sú súčasťou napríklad stratégie znižovania chudoby. EK berie na vedomie, že diskusie týkajúce sa možného rozsahu a obsahu budúcich investícií z EFRR do zdravotníckej infraštruktúry stále pokračujú.

- (3) V súlade so stratégiou Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a s príslušnými cieľmi stratégie Európa 2020 by PD mala výslovne odkazovať na plánované zameranie investícií v rámci TC7 (v rámci časti 1.1) na udržateľnú dopravu (predovšetkým investícií do železničnej dopravy), najmä v prípade investícií z Kohézneho fondu (KF).
- (4) Slovenské orgány by mali odstrániť z textu akékoľvek odkazy na investície do malých vodných elektrární. EK chce opätovne zdôrazniť silnú výhradu k zamýšľanej podpore pre malé vodné elektrárne na Slovensku, keďže táto podpora by mala vychádzať z „Konceptie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR“, ktorú EK momentálne posudzuje (v rámci pilotného projektu EÚ). Z uvedeného dôvodu EK nie je v súčasnosti v pozícii, aby mohla schvaľovať takéto typy investícií. Okrem toho sa zdá, že absentuje súlad medzi strategickým plánovaním na národnej úrovni s plánovaním manažmentu povodí v súlade s rámcovou smernicou o vodách.
- (5) Pri tvorbe celkovej architektúry programov a ich finančných kapitol by slovenské orgány mali vziať do úvahy skutočnosť, že výnimky stanovené v článku 70 ods. 2 všeobecného nariadenia CPR a v článku 13 ods. 2 nariadenia č. 1304/2013 (nariadenie o Európskom sociálnom fonde) nie sú vhodným nástrojom na zvýšenie finančných prostriedkov dostupných pre metropolitné regióny. Ak má aktivita prínos pre viac ako jednu programovú oblasť a slovenské orgány uplatňujú výnimku, musí byť použitý pomerný princíp, ktorý vychádza z ex ante hodnotenia prínosov pre rozličné programy, z ktorých má byť aktivita finančne podporená, na základe objektívnych kritérií a najlepších dostupných údajov (napr. veľkosť populácie, ktorá za aktivity profituje, používatelia, na ktorých je cielená atď.). EK by chcela zopakovať, že v prípade operácií, ktorých sa vyššie uvedené výnimky týkajú, musí byť posúdený súlad s podmienkami stanovenými v článku 70 ods. 2 všeobecného nariadenia (platného pre všetky EŠIF okrem ESF) a v článku 13 ods. 2 nariadenia ESF počas implementácie, a že tieto operácie podliehajú schváleniu zo strany monitorovacieho výboru (s výnimkou ESF). V zmysle vyššie uvedeného žiadame, aby slovenské orgány vykonali nevyhnutné prepočty financovania operácií v Bratislavskom kraji.
- (6) EK opakovane upozorňuje, že argumenty, ktoré slovenské orgány uviedli v prospech uplatňovania maximálneho 3 % transferu prostriedkov na Bratislavský kraj v súlade s článkom 93 ods. 2 všeobecného nariadenia, považuje za nedostatočné. Aby EK mohla akceptovať výnimku z článku 93 ods. 1 všeobecného nariadenia, žiada SR, aby lepšie zdôvodnila svoj návrh v zmysle pripomienok podrobne uvedených v časti 2 (časť 1.1).

2. Alokácia finančných prostriedkov navrhovaná členskými štátmi

- (7) Ostáva nejasné, prečo SR stále navrhuje podobný podiel rozpočtových prostriedkov alokovaných na nízkouhlíkové hospodárstvo (TC4, zmierňovanie dosahov zmeny klímy) a na prispôsobovanie sa zmenám klímy (TC5). Vzhľadom na klimaticko-energetický cieľ a prioritné zameranie na nízkouhlíkové hospodárstvo v stratégii Európa 2020 by mal byť na TC4 alokovaný primeraný podiel rozpočtových prostriedkov.

- (8) Okrem toho PD uznáva, že SR nepatrí medzi regióny, ktoré sa považujú za najviac zraniteľné zmenou klímy. Preto by slovenské orgány mali zvážiť prehodnotenie vysokej alokácie investičných prostriedkov z EFRR určených na opatrenia v oblasti civilnej ochrany v rámci TC5 v prospech environmentálnych investícií v rámci TC6, aby sa zabezpečil lepší súlad s európskou legislatívou v oblasti životného prostredia (environmentálny acquis).
- (9) Slovenské orgány by mali prehodnotiť indikatívnu alokáciu prostriedkov pre TC5 a TC6 z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Z povahy intervencií v rámci oblastí, na ktoré sa zameriava priorita č. 4 EPFRV, vyplýva, že prispievajú k plneniu TC5 aj TC6 a sú úzko prepojené. Priorita č. 4 bude zároveň programovaná ako blok, čo znamená, že jednotlivé oblasti zamerania nie je možné priradiť jednotlivým TC. V prípade indikatívnej alokácie plánovaných výdavkov z EPFRV na tematické ciele (tabuľka 1.4.1), by malo byť 50 % výdavkov plánovaných na prioritu č. 4 alokovaných na TC5 a 50 % na TC6.
- (10) EK berie na vedomie presun celkovej alokácie pre kultúrny a kreatívny priemysel z TC8 na TC1. Kým nebudú predložené podklady zdôvodňujúce presun plánovanej podpory pre uvedené aktivity, EK si vyhradzuje svoje stanovisko ku konečnému posúdeniu tejto investičnej priority. Zároveň celková suma vyčlenená pre kultúrny a kreatívny priemysel, ktorú v súčasnosti považujeme za príliš vysokú, by mala byť podrobnejšie posúdená, keď budú k dispozícii podrobnosti plánovaných investícií v tejto oblasti, pričom je potrebné náležite zvážiť ich prerozdelenie v prospech ostatných prioritných oblastí, ktoré nie sú dostatočne pokryté, predovšetkým v kontexte ŠOKov.
- (11) Indikatívna alokácia na aktivity podporené z Európskeho sociálneho fondu (ESF) v rámci TC10 je príliš nízka vzhľadom na početné výzvy v oblasti vzdelávania a školstva a ŠOKy týkajúce sa tejto oblasti. EK si všimla, že v porovnaní s predchádzajúcimi verziami PD bola táto alokácia ešte viac znížená. Skúsenosti naznačujú, že čím skôr sa investuje do rozvoja ľudského kapitálu (kvalitné vzdelávanie a rozvoj zručností), tým vyššia je účinnosť a efektívnosť takýchto investícií, s potenciálne trvalým pozitívnym dosahom na integráciu trhu práce, znižovanie chudoby a konkurencieschopnosť celého hospodárstva. Navyše je potrebné zlepšiť PD, aby jednoznačne definovala primeranú podporu na implementáciu plánu realizácie systému záruk pre mladých ľudí (podrobnejšie v časti II, odsek 51).
- (12) Efektívna verejná správa je kľúčovou podmienkou úspešnej realizácie akýchkoľvek politík vrátane kohéznej. Hoci investície z EŠIF by mali slúžiť ako katalyzátor reforiem a nemali by nahrádzať štandardné rozpočtové výdavky členského štátu v tejto oblasti, slovenské orgány by mali prehodnotiť zníženie alokácie prostriedkov ESF na TC11 vzhľadom na viaceré výzvy a potrebné reformy, ako je zdôraznené aj v ŠOKoch, konkrétne v ŠOKu č. 6. Uvedené vychádza aj zo skúsenosti z programového obdobia 2007 - 2013, počas ktorého mala SR pretrvávajúce problémy s implementáciou fondov EÚ v súlade so zásadami zákonnosti, správnosti a riadneho finančného hospodárenia, a to najmä z dôvodu systémových nedostatkov vo verejnej správe.
- (13) Alokácia prostriedkov z EPFRV na TC10 (EUR 3,5 mil.) je v porovnaní s prechádzajúcim programovým obdobím (EUR 25 mil.) príliš nízka. Takéto zníženie nie je nijako odôvodnené v rámci novej politiky. Odborná príprava je kľúčovou súčasťou európskej politiky rozvoja vidieka a EK by očakávala, že na túto oblasť bude v novom programovom období vyčlenená primeraná finančná podpora.

- (14) V prípade výdavkov na opatrenia v oblasti zmeny klímy (časť 1.4) by malo byť v PD uvedené, ako bola metodika použitá (aspoň percentuálne podiely použité pri započítaní každého TC), a mal by obsahovať presné percentuálne vyjadrenie celkových výdavkov týkajúcich sa zmeny klímy, pričom je potrebné zohľadniť, že musí byť zabezpečené splnenie 20 % cieľa.
- (15) Vzhľadom na potrebu optimalizovať pákový efekt finančnej podpory EK žiada SR, aby identifikovala, v ktorých prioritných osiach operačných programov (OP) plánuje stanoviť mieru spolufinancovania v súlade s článkom 121 všeobecného nariadenia, a pripomína, že v zmysle článku 120 všeobecného nariadenia by sa podiel spolufinancovania mal určovať na individuálnom základe a nie vždy by sa malo uplatňovať maximálne spolufinancovania v plnej výške.

3. Prierezové oblasti a účinná implementácia

- (16) Na základe rozhodnutia vlády SR č. 139 z 20. marca 2013 a politickej dohody relevantných ministerstiev z 20. decembra 2013 investície do verejnej správy (TC11 a TC2) budú podporené z dvoch OP (OP Efektívna verejná správa a OP Integrovaná infraštruktúra). EK by chcela opätovne zdôrazniť, že k verejnej správe je potrebné pristupovať integrovaným spôsobom, predovšetkým vzhľadom na ŠOKy (najmä ŠOK č. 6), neplnenie ex-ante kondicionality (EAK) č. 11 a skúsenosti z programového obdobia 2007-2013. PD by mala podrobnejšie definovať, ako bude zabezpečené, aby právne, procedurálne a organizačné reformy (TC11) predchádzali návrhom investícií do IT infraštruktúry (TC2). Operácie plánované v rámci TC2 musia byť kompatibilné s výsledkami intervencií uskutočnených v rámci TC11.
- (17) V rámci TC9 sa v časti 1.3 predpokladá financovanie drobnej infraštruktúry z prostriedkov EPFRV, a to vrátane investícií do miestnych pozemných komunikácií (ako je navrhnuté v návrhu Programu rozvoja vidieka (PRV) na roky 2014 - 2020). Investície do pozemných komunikácií miestneho významu by mali byť financované len v obmedzenom rozsahu, ak priamo prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti a sú predpokladané v integrovanom pláne rozvoja. Podpora z EPFRV pre rozvoj miestnej cestnej infraštruktúry v rámci TC9 sa bude zameriavať na tie oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou a kde je možné maximalizovať ich potenciálny príspevok k miestnemu ekonomickému rozvoju. Toto obmedzenie by malo byť uvedené v PD.
- (18) Časť 2.5 PD správne poukazuje na skutočnosť, že implementácia OP v rokoch 2007 - 2014 bola negatívne ovplyvnená politickým cyklom a že v období 2014-2020 je potrebné eliminovať tieto negatívne politické vplyvy, okrem iného aj prijatím nového zákona o štátnej službe do konca roku 2014. V časti 2.1 PD sa podobne uvádza, že efektívne mechanizmy na koordináciu EŠIF a inými nástrojmi finančnej podpory bude zabezpečené zavedením administratívnych a legislatívnych podmienok, ktoré zabránia vplyvu politického cyklu na riadenie a implementáciu EŠIF. Informácia, uvedená v tej istej časti, podľa ktorej práca formálnej pracovnej komisie na zabezpečenie koordinácie intervencií z EŠIF s ostatnými nástrojmi EÚ bude podliehať politickému rozhodnutiu, je preto v rozpore s vyššie uvedeným. Žiadame slovenské orgány, aby prehodnotili rozhodovací proces tejto komisie.

- (19) Pozičný dokument EK pre SR zdôrazňuje boj proti korupcii ako ústrednú aktivitu v programovom období 2014 - 2020 a navrhuje obmedziť priestor pre korupciou, konflikt záujmov a klientelizmus pri využívaní prostriedkov spolufinancovaných EÚ. Je nevyhnutné, aby všetky vyššie uvedené nedostatky, slabé stránky a riziká boli účinne a efektívne riešené s finančnou podporou z EŠIF. Okrem zistení uvedených v časti II (časť 2.5) by PD mala odkazovať aj na špecifické odporúčania pre SR, ktoré sú uvedené v správe o boji proti korupcii, ktoré EK prijala 3. februára 2014³.
- (20) Časť PD nazvaná *Nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva* zdôrazňuje ako jedno z rizík pre slovenský poľnohospodársky sektor reformu „Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ (ďalej len „SPP“), ktorá sa vyznačuje liberalizáciou svetového obchodu v rámci dohôd Svetovej obchodnej organizácie (WTO), a ktorá má za následok vyšší stupeň vystavovania hospodárskej súťaže a nestálosti cien. “Slovenské orgány by mali prehodnotiť uvedené tvrdenie, ktoré nezohľadňuje posun SPP smerom k väčšej trhovej orientácii európskych poľnohospodárov.
- (21) V prípade EAK, ktoré si vyžadujú prijatie akčného plánu, si EK vyhradzuje svoje konečné hodnotenie prípadných vážnych dosahov na efektívnosť a účinnosť dosahovania špecifických cieľov do času, keď budú predložené príslušné programy a všetky potrebné informácie budú k dispozícii.
- (22) EK v súčasnosti považuje za splnené týchto šesť EAK: 2.1, 2.2, 4.2, 4.3, 8.2 a 8.4. EK nesúhlasí so sebahodnotením SR, pokiaľ ide o splnenie EAK 5.1, 6.2, 7.1, 8.1, 8.3, 8.6, 9.2, 9.3, 10.4 a všeobecných EAK týkajúcich sa štátnej pomoci a verejného obstarávania. EK pripomína, že PD by mala obsahovať zhrnutie relevantných akčných plánov pre všetky nesplnené EAK, ktoré sa uplatňujú na národnej úrovni. V súlade s pripomienkami v časti II (časť 2.3) by slovenské orgány mali predložiť doplňujúce informácie a vysvetlenia týkajúce sa konkrétnych EAK tak, aby EK umožnili vykonať hodnotenie náležitým spôsobom.
- (23) Podľa názoru EK je systematické využívanie krížového financovania medzi OP od začiatku nesprávnym výkladom článku 98 ods. 2 všeobecného nariadenia a poukazuje na slabosť intervenčnej logiky plánovaných prioritných osí a integrovaného prístupu, ktoré by mali fondy sledovať. Ak sú na splnenie cieľov, ktoré program rieši, potrebné komplementárne intervencie z ESF a EFRR, mali by byť už od začiatku projektované v rámci rôznych fondov. V prípade plánovaného krížového financovania by riadiace orgány mali zabezpečiť, že nebude dochádzať k neprimeranému zvyšovaniu administratívnej záťaže pre prijímateľov. V zmysle nariadenia sú prijímatelia povinní preukázať, že výdavky sú nevyhnutné na uspokojivú implementáciu projektu a že s ním priamo súvisia. Bude potrebné, aby riadiace orgány monitorovali využitie krížového financovania, ktoré je obmedzené na 10 % príspevku EÚ na prioritnú os. Okrem toho by riadiace orgány mali kontrolovať, či sú splnené ďalšie kritériá stanovené v článku 98 ods. 2 všeobecného nariadenia, pretože krížové financovanie je možné uplatniť len na časť projektu a vynaložené náklady musia byť nevyhnutné na jeho uspokojivú implementáciu a musia s ním priamo súvisieť.

³ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/anticorruption-report/index_en.htm

ČASŤ II - ĎALŠIE PRIPOMIENKY

1. OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE SÚLADU SO STRATÉGIOU ÚNIE NA ZABEZPEČENIE INTELIGENTNÉHO, UDRŽATELNÉHO A INKLUZÍVNEHO RASTU

Všeobecné pripomienky týkajúce sa intervenčnej logiky

- (24) EK si všíma nekonzistentnosť intervenčnej logiky v súvislosti s prepojením medzi potrebami, cieľmi a hlavnými očakávanými výsledkami podľa fondu. Slovenské orgány by mali skontrolovať časti 1.1 a 1.3 PD a zohľadniť pritom podrobné pripomienky uvedené v tejto časti, aby zabezpečili súlad medzi zvolenými výsledkami a identifikovanými potrebami.
- (25) Na lepšie zobrazenie hlavných výsledkov podľa jednotlivých fondov by popis tematických cieľov v časti 1.3 PD mal presnejšie indikovať rozsah intervencií podporených z daného fondu. Obzvlášť dôležité je to v prípade TC8, TC9 a TC10.
- (26) V súčasnosti sa tematickému cieľu 10 venujú dve časti PD. Účelom PD je prezentovať všetky relevantné časti, aj keď sú financované z rozličných OP a fondov, na jednom mieste. Preto je ťažké posúdiť výsledky v rámci TC10, ktorý je rozdelený na dve časti, ktoré sa navzájom čiastočne prekrývajú. Slovenské orgány by mali spojiť obidve samostatné časti týkajúce sa TC10 do jedného koherentného textu v PD.
- (27) Tzv. *mainstreaming* nie je v prípade relevantných politík dostatočne rozvinutý (napr. politika v oblasti kvality ovzdušia - hoci PD navrhuje niektoré opatrenia v tejto oblasti, len zriedka uvádza explicitné prepojenia medzi opatreniami v oblasti poľnohospodárstva, dopravy a spotreby energií a dopadmi na kvalitu ovzdušia v rámci jednotlivých TC s explicitnými odkazmi na legislatívu v oblasti kvality ovzdušia). Žiadame slovenské orgány, aby sa zaoberali týmto problémom.
- (28) PD často odkazuje na „operačné programy“, pričom nie je jasné, či zahŕňajú aj Program rozvoja vidieka (PRV). Pre lepšiu zrozumiteľnosť, EK navrhuje, aby sa vždy používal výraz „programy“, ktorý výslovne zahŕňa aj PRV.

1.1. Analýza rozdielov, potrieb v oblasti rozvoja a potenciálu rastu s odkazom na tematické ciele a územné výzvy

- (29) V časti 1.1.1 PD chýba analýza územných nerovnováh, rozvojových potrieb a obmedzujúcich prekážok, tzv. *bottlenecks*. Slovenské orgány by mali poskytnúť stručný popis hlavných teritoriálnych rozdielov a výziev, ako aj z nich vyplývajúcich rozvojových potrieb a potenciálu.
- (30) PD často odkazuje na situáciu vo vidieckych oblastiach. Nie je však jasné, aká definícia vidieckych oblastí bola na účely analýzy použitá (typológia EK alebo národná definícia). PD by mala hneď nazačiatku (časť 1.1.1) uvádzať, aká definícia vidieckych oblastí bola pri jej vypracovaní použitá, ako aj podiel územia a populácie týchto oblastí.
- (31) Aby bolo možné údaje porovnávať, predovšetkým v časti 1, slovenské orgány by mali viac využívať dostupné údaje z Európskeho štatistického systému, pokiaľ je to možné a relevantné. Zároveň je najmä v prípade OP dôležité používať pri územnej analýze na regionálnej a lokálnej úrovni harmonizované územné definície (napr. NUTS/LAU).

Priorita financovania: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

Tematický cieľ 1

- (32) V prípade infraštruktúry (časť 1.1.2.1.1) je v prvom odseku viditeľná istá nekonzistentnosť: hoci v programovom období 2007-2013 začali investície vyplňať technologickú medzeru výskumných a inovačných (VaI) inštitúcií, účinnosť ich použitia je však vzhľadom na reálny prínos v inovačnom procese veľmi nízka. Na druhej strane, hneď nasledujúca veta hovorí, že výsledky investícií z rokov 2007-2013 budú viditeľné až po piatich rokoch. A nakoniec, v ďalšej vete sa uvádza, že investície do infraštruktúry v programovom období 2014-2020 sa zamerajú na oblasti identifikované v stratégii pre inteligentnú špecializáciu RIS3. Uvedený odsek týmto spôsobom v skutočnosti nezdôvodňuje ďalšie investície do výskumno-vývojovej (VaV) infraštruktúry. Slovenské orgány by mali uvedený text revidovať.
- (33) Analýza by ďalej mohla poskytnúť viac informácií o medzinárodnej mobilite slovenskej pracovnej sily, absolventov vysokých škôl a o návratnosti vysoko kvalifikovaných odborníkov zo zahraničia.
- (34) Riešená by mohla byť aj potreba väčšieho množstva inovácií orientovaných na verejných dopyt, vrátane využívania inovatívnych nástrojov obstarávania ako predkomerčné obstarávanie a verejné obstarávanie inovatívnych riešení.
- (35) Príležitosti na podporu výskumnej infraštruktúry európskeho významu z EŠIF v rámci Európskeho strategického fóra o výskumných infraštruktúrach (ESFVI) by mohli byť zdôraznené, ak bude jednoznačne identifikovaná a prioritizovaná v národných „cestovných mapách“ ESFVI, ktoré sa v súčasnosti pripravujú.
- (36) PD by mala odkazovať a vysvetliť implikácie vyplývajúce zo strategického plánu energetických technológií (SET-P) EÚ.
- (37) V prípade environmentálnych technológií vrátane eko-inovácií by mali byť lepšie vysvetlené prepojenia medzi TC1 (a prípadne TC3) a TC6. Eko-inovácie sa v analýze rozdielov vôbec neuvádzajú. Táto skutočnosť môže byť relevantná aj v kontexte nedostatočných inovačných kapacít malých a stredných podnikov (MSP). Očakávaný výsledok „zavádzanie eko-technológií“ (pod 1.3) by mal byť prepojený na TC6.

Tematický cieľ 2

- (38) V časti 1.1.2.2.1, *Sémantická interoperabilita*, odkaz na smernicu 2003/98/ES by mal byť doplnený odkazom na jej revidované znenie, smernicu 2013/37/EÚ z 26. júna 2013, ktorá musí byť transponovaná do 18. júla 2015.
- (39) V tej istej časti je potrebné zohľadniť aj Nástroj na prepojenie Európy (*Connecting Europe Facility* - CEF), ktorý tiež podporí nasadzovanie infraštruktúry digitálnych služieb otvorených dát (*Open Data Digital Service Infrastructure*) vrátane celoeurópskeho portálu otvorených dát na základe skúsenosti uvedených v tej istej časti PD v poznámke pod čiarou č. 31.

Tematický cieľ 3

- (40) Text v časti 1.1.2.3.3.1 poukazuje na slabú konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, s dôrazom na potrebu podporiť výrobu komodít, ktorá je náročná na prácu a prináša vyššiu pridanú hodnotu, a zároveň posilňovať potravinovú sebestačnosť SR. V kontexte bohatých príležitostí, ktoré na Slovensku existujú v rámci všetkých odvetví biohospodárstva (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, potravinárstvo, odpadové hospodárstvo), odporúčame doplniť odkaz na rozvoj biohospodárstva v zmysle definície podľa oznámenia Komisie KOM(2012) 60. Rovnaký odkaz by mal byť zapracovaný aj v súvislosti s TC4 (časť 1.1.5.1), TC6 (1.1.5.3.2) , ako aj v časti TC3 (1.3.1.3).
- (41) Slovenské orgány by mali odstrániť tvrdenie, podľa ktorého nižšia úrodnosť je hlavným problémom slovenského poľnohospodárskeho sektora. Komisia sa domnieva, že toto tvrdenie nebolo dostatočne analyzované, pretože nižšia úrodnosť môže byť spôsobená rozličnými faktormi (nízke vstupy, menej úrodná pôda atď.), ktoré nemusia mať vplyv na konkurencieschopnosť, ale mohli by vyžadovať lepšie prispôbenie výroby udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov. Výnosy z poľnohospodárskej prvovýroby sú tiež podmienené jej pridanou hodnotou, ktorá je predovšetkým v podmienkach SR nízka.

Priorita financovania: Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest

Tematický cieľ 7

- (42) EK oceňuje silné zameranie PD na bezpečnosť cestnej premávky. Navrhujeme doplniť časť 1.1.3.1 odkazom na dôležitosť uplatňovania zásad EÚ v riadení bezpečnosti dopravnej infraštruktúry pri plánovaní, budovaní a údržbe cestnej infraštruktúry.
- (43) Analýza súčasného stavu poukazuje na nedostatočné financovanie údržby cestnej a železničnej infraštruktúry. PD by v tejto súvislosti mala odkazovať na potrebu zabezpečenia trvanlivosti investícií z EŠIF a CEF poskytnutím dostatočného financovania údržby dopravnej infraštruktúry, pričom však netreba zabúdať, že náklady na údržbu nie sú oprávnené na podporu z EŠIF/CEF.
- (44) Komisia by chcela požiadať slovenské orgány, aby prehodnotila projekty v oblasti lodnej dopravy s cieľom predísť prípadným konfliktom s európskou legislatívou v oblasti životného prostredia, najmä s článkom 6.3 smernice o habitatoch a článkom 4.7 rámcovej smernice o vodách. Uvedené sa týka najmä veľkých projektov⁴, ku ktorým EK vyjadrila svoju výhradu.
- (45) Komisia navrhuje zjednodušenie prvej vety časti 1.1.3.1.3 takto: „Vnútrozemská vodná doprava sa prevádzkuje na rieke Dunaj (označená ako E-80 podľa dohody AGN), ktorá je súčasťou koridoru základnej siete Rýn-Dunaj.“
- (46) V rámci tej istej časti by slovenské orgány mali zväziť preformulovanie druhej časti odseku takto: „V strednodobom až dlhodobom horizonte sa v rámci koridoru základnej siete Rýn-Dunaj musí zabezpečiť jeho celoročná splavnosť pre lode s ponorom najmenej 250 cm. Na tento účel je potrebné pravidelne vykonávať náležitú údržbu na celom slovenskom úseku v súlade s Deklaráciou o efektívnej údržbe infraštruktúry vodnej cesty na Dunaji a jeho splavných prítokoch, ktorá bola podpísaná v roku 2012.“

⁴ Najmä: „Implementácia technických opatrení na odstránenie prekážok a vyriešenie splavnosti na Dunaji na r. km 1880,260 - 1862,000 (klasifikácia stavieb č. 2151 a 2152)“

Komisia by chcela zdôrazniť, že všetky prípadné technické opatrenia by mali byť v súlade s relevantnými požiadavkami rámcovej smernice o vodách a smernice o habitatoch.

- (47) V prípade udržateľnej mestskej dopravy (uvedenej v časti 1.1.3.1.7) je potrebné uviesť jej jednoznačné prepojenie na časť o udržateľnom mestskom rozvoji (3.1.3).
- (48) Podpora udržateľnej dopravy v mestách (vrátane Bratislavy) by mala byť zapracovaná do uceleného plánu udržateľnej mestskej mobility a byť prepojená na plány v oblasti kvality ovzdušia a protihlukové plány v zmysle požiadaviek smerníc EÚ. Ekologizácia dopravy sa nedosahuje len ekologizáciou vozového parku verejnej osobnej dopravy, ale aj inteligentným plánovaním infraštruktúry (ktorým sa zároveň zníži koncentrácia emisií NO₂ a tuhých znečisťujúcich látok (*particulate matter* - PM) predovšetkým v mestských oblastiach). Slovenské orgány by mali tieto princípy zapracovať do PD.

Priorita financovania: Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce

Tematický cieľ 8

- (49) Hoci táto časť špecifikuje prekážky rýchlejšieho zapojenia dlhodobo nezamestnaných a neaktívnych do trhu práce, neuvádza sa tu prekážka, s ktorou na trhu práce stretávajú predovšetkým Rómovia, ktorou je diskriminácia. Je potrebné citovať najnovšie dostupné údaje o zapojení Rómov na trhu práce⁵.
- (50) Jednou z hlavných výziev v oblasti aktívnych politík trhu práce (AFTP) je nedostatok systematického a uceleného hodnotenia ich efektívnosti a účinnosti a hodnotenia ich dosahov (pracovné dokumenty Komisie z rokov 2012 a 2013). Okrem toho sú výdavky na AFTP na Slovensku relatívne nízke (vyjadrené percentom HDP) a kapacita verejných služieb zamestnanosti (VSZ) je limitovaná obmedzenými zdrojmi. Uvedená skutočnosť by mala byť zohľadnená v PD.
- (51) PD by mala jasne predpokladať podporu pre realizáciu systému záruk pre mladých ľudí na základe plánu realizácie systému záruk pre mladých ľudí, ktorý primerane zohľadňuje odporúčania Rady týkajúce sa založenia systému záruk (2013/C 120/01).
- (52) Pokiaľ ide o aktívne a zdravé starnutie a dlhodobú starostlivosť, slovenské orgány by mali v PD uviesť stratégie zamerané na podporu aktívneho a zdravého starnutia.

Tematický cieľ 9

- (53) Text v časti 1.3.3.2.1 a 3.1.5 by mal explicitne uvádzať, že opatrenia geograficky zameraná na marginalizované komunity/sídla (obývané najmä Rómami) budú mať inkluzívny charakter; t.j. nemali by sa realizovať exkluzívne aktivity/investície zamerané na rómsku menšinu, pokiaľ existujú paralelné väčšinové štruktúry.
- (54) Medzi výzvy, ktoré je potrebné riešiť, by mala byť zaradená segregácia na školách. Komisia odporúča, aby boli citované údaje o segregácii v školstve, ako aj dostupné

⁵ Napr. správa agentúry EÚ pre základné práva (FRA) za rok 2012: Data in focus "Financial and labour market situation" (Situácia na finančnom a pracovnom trhu).

údaje o diskriminácii zo strany väčšinového obyvateľstva⁶.

- (55) PD v súlade so ŠOKom uznáva, že je potrebné zvýšiť nákladovú efektívnosť zdravotníctva (časť 1.1.4.2.4.1). Slovenské orgány by mali doplniť špecifický odkaz na ŠOK č. 1, ako aj na Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030. Ako je zdôraznené v časti I (časť 1), všetky investície z EFRR do zdravotníckej infraštruktúry je potrebné zdôvodniť a jednoznačne priradiť k základnej stratégii reformy zdravotníctva zameranej na zvýšenie jeho efektívnosti.

Tematický cieľ 10

- (56) Problematikou inkluzívneho vzdelávania sa zaoberá časť 1.1.4.3. Je potrebná podrobnejšia analýza problematiky segregácie v rámci časti *Kvalita vzdelávania na základných a stredných školách* (1.1.4.3.1.2.2).
- (57) Prognózovanie dopytu a ponuky po zručnostiach je jednou z hlavných výziev v SR a ESF by mal prispievať k zlepšeniu prognózovania vývoja trhu práce ako mechanizmu včasného varovania, ktorý pomôže zmierniť potenciálnu nerovnováhu na trhu práce a podporiť informované rozhodovanie rozličných aktérov na trhu práce. Príslušné zdôvodnenie a očakávané výsledky by mali byť doplnené do časti 1.3.3.3.
- (58) TC10 by sa mal vo väčšej miere zamerať na inkluzívnosť väčšinového vzdelávacieho systému a zneužívanie špeciálneho vzdelávania v zmysle ŠOK č. 4 z roku 2013.
- (59) Pripomíname, že Európska rada na svojom zasadnutí v októbri 2013 osobitne požiadala, aby sa EŠIF použili na posilnenie spôsobilosti používať informačno-komunikačné technológie (IKT). PD obsahuje návrhy na zvýšenie kvality slovenského vzdelávacieho systému a riešenie problematiky IKT zručností. Na druhej strane, nerieši a nešpecifikuje otázku modernizácie slovenského výchovno-vzdelávacieho systému budovaním a rozvojom vzdelávacej IKT infraštruktúry vrátane odborného vzdelávania učiteľov v oblasti IKT. Žiadame slovenské orgány, aby sa zaoberali týmto problémom.
- (60) Časť 1.1.4.3.3 týkajúca sa ďalšieho vzdelávania by mala obsahovať odkaz na implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca, kreditného systému a systému uznávania neformálneho alebo informálneho vzdelávania, ako aj vzdelávania založeného na výsledkoch, z ktorého tieto dokumenty vychádzajú.
- (61) Časť týkajúca sa územnej koncentrácie (1.1.4.3.4) by mala klásť dôraz na odstránenie segregácie a úsilie o zvýšenie inkluzívnosti vzdelávacieho systému by sa malo zamerať na oblasti obývané rómskou populáciou.

Priorita financovania: Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov

Tematický cieľ 4

- (62) Analýza týkajúca sa emisií skleníkových plynov by mala byť lepšie vyvážená. Podstatná časť textu sa venuje európskemu systému obchodovania s emisnými kvótami ETS, hoci ETS je mimo pôsobnosti podpory z EŠIF. PD by namiesto toho mala poskytnúť vysvetlenie týkajúce sa záväzného cieľa SR v oblasti skleníkových plynov (+13%)

⁶ Napr. FRA a Rozvojový program OSN (UNDP), 2012

v sektoroch ako energetika a doprava. Veta „emisie z dopravy v rámci sektora energetiky tvorili 20 %“ nie je jasná, potrebuje revíziu.

- (63) Analýza emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva by mala byť doplnená aj analýzou emisií čpavku a PM. Čpavok z prírodných a priemyselných hnojív môže mať významný vplyv na kvalitu ovzdušia, PM predstavujú na Slovensku veľký problém.
- (64) Národný cieľ v oblasti energetickej účinnosti by mal byť dôsledne prezentovaný v rámci PD. Cieľ v oblasti energetickej efektívnosti na úrovni primárnej energie je 20 % (nie 23 %, čo je cieľ pre konečnú spotrebu energie). Slovenské orgány by mali kvantifikovať potenciálne úspory v uvedených oblastiach, ako sú verejné budovy a bývanie, priemysel, dodávka tepla atď.
- (65) V časti 1.1.5.1.3 sa uvádza, že investície by mali smerovať do obnovy budov vo všetkých sektoroch. Slovenské orgány by mali špecifikovať, do akých typov budov (verejné budovy, bývanie vrátane viacgeneračných a rodinných domov atď.) sa bude investovať. Je potrebné uviesť odkaz na smernicu o energetickej účinnosti, článok 4 „Dlhodobá stratégia obnovy vnútroštátneho fondu budov“, aby sa zabezpečila konzistentnosť s intervenciami prostredníctvom EŠIF.
- (66) Je potrebné lepšie zdôrazniť a vysvetliť význam monitorovacieho systému energetických úspor a jeho koordináciu medzi jednotlivým ministerstvami a štátnymi orgánmi.
- (67) Celkovým cieľom TC4 je podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Hoci text vysvetľuje zámer zameriavať sa na regionálne akčné plány pre udržateľnú energetiku, chýba jeho zasadanie do širšieho kontextu prípravy stratégie pre nízkouhlíkové hospodárstvo, v prípade ktorého energetika a doprava predstavujú kľúčové sektory. Slovenské orgány by mali poukázať na širší prístup k riešeniu na posun smerom k nízkouhlíkovému hospodárstvu, predovšetkým vzhľadom na pokračujúci nárast emisií skleníkových plynov v doprave. Slovenské orgány by mali bližšie špecifikovať prepojenie medzi TC4 a TC7, a to najmä v prípade opatrení, ktorých cieľom je znižovanie emisií skleníkových plynov. Podrobnejšie vysvetlenie je potrebné aj v prípade podpory tvorby regionálnych/miestnych akčných plánov pre udržateľnú energetiku a prepojení na iniciatívu v rámci európskeho Dohovoru starostov a primátorov. Rovnako je potrebné špecifikovať jasné prepojenie na hodnotenie potenciálu na uplatňovanie vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla a účinného diaľkového vykurovania a chladenia v zmysle článku 14 smernice o energetickej účinnosti.
- (68) Zvyšovanie energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojov energie by malo byť tiež prepojené na ciele v oblasti kvality ovzdušia na národnej a miestnej úrovni (národné emisné limity, limitné hodnoty kvality ovzdušia). Pozornosť treba zamerať na podporu čistých obnoviteľných zdrojov energie. Podpora biomasy by mala byť doplnená o opatrenia, ktoré predídu zhoršovaniu stavu v oblasti tuhých znečisťujúcich látok. Slovenské orgány by mali jednoznačne stanoviť, že rozhodovanie o budúcich investíciách sa bude riadiť vyššie uvedenými princípmi.
- (69) V prípade analýzy obnoviteľných zdrojov energie (OZE) by hodnoty uvedené v PD mali byť v súlade s najnovšími údajmi Eurostatu (zverejnenými 10. marca 2014), podľa ktorých bol podiel obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR v roku 2012 na úrovni 10,37 % (nie 11 %, ako sa uvádza v PD), 20,5 % v elektroenergetike, 8,72 % v teplárenstve a 4,83 % v doprave.

- (70) Zdá sa, že rozvoj v odvetví OZE stagnuje, ale Národný akčný plán pre energiu z OZE očakáva veľmi prudký rast v nasledujúcich rokoch. PD pri preto mala poskytnúť jasnejšie zhodnotenie aktuálneho stavu a perspektív OZE. Pokiaľ ide o potrebu zvýšiť využívanie OZE a opatrenia na dosiahnutie cieľu stanoveného na rok 2020, PD by mala byť v súlade s informáciami poskytnutými v národnej správe o pokroku v oblasti obnoviteľných zdrojov energie.
- (71) Slovenský OZE sektor pravdepodobne čelí štrukturálnym problémom, ktoré však neboli analyzované, aj keď môžu mať vplyv na efektívnosť investícií z EŠIF. Medzi ne patria administratívne prekážky, neisté regulačné prostredia a potreba posúdiť a zlepšiť kapacitu elektrizačnej sústavy, aby dokázala prenášať energiu z OZE, vrátane decentralizovanej výroby z OZE. PD predpokladá postupné znižovanie podpory výroby elektrickej energie z OZE, ale nevysvetľuje jeho dôvody (napr. krytie vyspelých technológií a pod.).
- (72) Koncept „inovatívnych riešení“ v oblasti výroby elektriny z OZE je potrebné lepšie vysvetliť (napr. technológie, ktoré spájajú inovatívne riešenie s pozitívnym dosahom na stabilitu elektrizačnej sústavy). PD by mala tiež špecifikovať, či sa predpokladá podpora inovatívnych technológií (vrátane skladovania, inteligentných sietí). Usmernenie EK pre tvorbu podporných schém OZE zdôrazňuje význam zodpovedného riadenia siete vrátane zabezpečenia jej vyvažovania a mechanizmu na reagovanie na zmeny na strane spotreby. To isté platí aj pre decentralizovanú výrobu elektrickej energie z OZE, vrátane jej výroby jednotlivcami.
- (73) Inovácie vo výrobe energie z OZE a inovácie v OZE v doprave nie sú dostatočne riešené. V sektore dopravy chýbajú informácie o opatreniach na podporu rozvoja infraštruktúry pre alternatívne palivá alebo opatrenia na podporu pokročilých biopalív a ďalších OZE.
- (74) PD neobsahuje informácie o energetickej účinnosti v agropotravinárstve a lesníctve, ktoré sú navrhnuté ako priority financovania v pozičnom dokumente Komisie (pre EPFRV). Ak existuje priestor a potreba investícií, malo by to byť v PD jasne uvedené, v opačnom prípade je potrebné preukázať, že investície nie sú potrebné.
- (75) Analýza by mala zahŕňať aj potenciál OZE v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, ktorý súvisí s investíciami z EPFRV do OZE v rámci TC4.

Tematický cieľ 5

- (76) Čo sa týka zavlažovacích a odvodňovacích systémov v rámci podpory EPFRV, PD uznáva ich dôležitú úlohu pri predchádzaní škôd z hľadiska klimatických zmien. Avšak opatrenia zamerané na zadržiavanie vôd v krajine a opatrenia zlepšujúce vodný režim v pôde (poľnohospodárskej a lesnej) by mali byť tiež považované za opatrenia proti nepriaznivým klimatickým podmienkam a prírodným katastrofám, ako aj za opatrenia zlepšujúce kvalitu vôd a pôdy. Je potrebné zabezpečiť udržateľné vodné zdroje (najmä v oblastiach trpiacich nedostatkom vody). Veta spomínajúca zelenú infraštruktúru na str. 47 (časť 1.1.5.2.1.1) by mala byť revidovaná tak, aby sa vylúčila akákoľvek prípadná nejednoznačnosť toho, že melioračné kanály sú výlučne súčasťou zelenej infraštruktúry. Navyše, vzhľadom na pozitívny vplyv odvodňovacích a zavlažovacích systémov na produkciu a konkurencieschopnosť by mala byť významná časť týchto investícií uvedená v rámci TC3. Na záver, PD by mala jasne uvádzať, že investície do meliorácií akéhokoľvek rozsahu by v žiadnom prípade nemali viesť ku škodám na chránených

prírodných územiach a územiach s vysokou prírodnou hodnotou a že by v každom prípade mali byť v súlade s rámcovou smernicou o vode a plánom manažmentu povodí. Vyššie navrhované zmeny je potrebné zapracovať do časti 1.3 PD.

- (77) Zdá sa, že slovenské orgány nepochopili koncept zelenej infraštruktúry v jeho najširšom možnom rozsahu. Časť 1.1.5.2.1.2 stále vychádza z automatickej potreby uplatňovania kombinácie šedej a zelenej infraštruktúry. Toto je potrebné korigovať.
- (78) Štruktúra časti 1.1.5.2.2 neodráža priority pozičného dokumentu Komisie, keďže sa obmedzuje najmä na ochranu pred záplavami. Slovenské orgány by mali text revidovať v súlade s pozičným dokumentom Komisie.
- (79) Text neuvádza žiadne prepojenie medzi predchádzaním rizika and prispôsobovaním sa zmenám klímy na strane jednej a územným plánovaním na strane druhej. Územné plánovanie by sa malo využívať na redukciu rizík súvisiacich so zmenou klímy (napríklad nepovoľovanie výstavby v záplavových územiach). Komisia žiada slovenské orgány, aby tento aspekt do PD zapracovali.
- (80) Pokiaľ ide o lesné hospodárstvo, zdá sa, že text PD nezohľadňuje problematiku zraniteľnosti lesných ekosystémov na Slovensku. Zraniteľné lesy (vrátane pralesov) sú predmetom výrubov a takmer 60% ťažby pochádza z kalamitných výrubov spôsobených nevhodnou skladbou lesných porastov, preto je potrebné podporovať ekologické postupy. Text PD by sa mal o tejto otázke zmeniť.
- (81) Časť 1.1.5.2.1.3 o biodiverzite neberie do úvahy predchádzajúce pripomienky Komisie vyplývajúce z pozičného dokumentu Komisie ohľadom potreby „podporovať stimuly a dobrovoľné iniciatívy, ktorých cieľom je integrovať zachovanie biodiverzity do plánov a postupov lesného hospodárstva“. Doposiaľ sa text zmieňuje len o sekvestracii oxidu uhličitého. Slovenské orgány by mali text revidovať vo svetle týchto pripomienok.

Tematický cieľ 6

- (82) Analýza sektora odpadových vôd (1.1.5.3.1) je komplexná. PD by však mala obsahovať informáciu o tom, koľko aglomerácií bude podporených z ESIF v období rokov 2014-2020.
- (83) V prípade sektora odpadového hospodárstva konštatujeme nedostatok konkrétnych opatrení/akcií na dosiahnutie deklarovaného zámeru. Tieto by mali byť predovšetkým zosúladené s cestovnou mapou Komisie⁷.
- (84) Navrhuje sa podpora pre najlepšie dostupné techniky (BAT). Komisia pripomína, že cieľom podpory by malo byť propagovanie takých inovatívnych techník, ktoré idú nad rámec štandardu EÚ. Slovenské orgány by to mali jasne zohľadniť v texte PD tak, že prednosť budú mať investície do najviac inovatívnych riešení.
- (85) Slovenské orgány by mali zabezpečiť, aby PD obsahovala odkaz na kontrolné činnosti v oblasti vysledovateľnosti v sektore rybného hospodárstva.

⁷ (http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/support_implementation.htm)

Priority financovania: Moderná a odborná verejná správa

Tematický cieľ 11

- (86) Časť 1.1.6.1.1, poskytujúca informácie o štruktúre a infraštruktúre verejnej správy sa zdá byť nadbytočná, keďže neobsahuje prepojenia na investície z EŠIF. Investície do verejných budov sú popísané na iných miestach PD, ako napríklad investície do energetickej efektívnosti verejných budov, ktoré sú pokryté v rámci TC4.
- (87) Koncept deinštitucionalizácie sa bežne používa v prípade poskytovania sociálnych služieb (detské domovy a zariadenia poskytujúce dlhodobú rezidenčnú starostlivosť) a je pokrytý v rámci TC9. Odkaz na deinštitucionalizáciu služieb verejnej správy je nejasný a mal by byť preto z textu PD vyňatý.
- (88) Pokiaľ ide o zabezpečenie ďalšieho vzdelávania (časť 1.1.6.1.3), PD by mala špecifikovať, že by mal existovať priestor pre začlenenie sudcov, súdnych úradníkov a ďalších relevantných právnych profesií do vzdelávania v sektore verejnej správy.
- (89) Vo všeobecnosti, v PD chýbajú podrobné odkazy na justičný komponent TC11. V rámci časti 1.1.6 by malo byť lepšie zosúladenie s odporúčaním ŠOK č. 6 pre justičný sektor tým, že bude obsahovať odkaz na justičný komponent TC11 ako samostatný cieľ. Zdá sa, že v súčasnosti sú všetky justičné aspekty prepojené výlučne len na vymožitelnosť práva, korupciu alebo trestné právo. V tomto zmysle sa v pozičnom dokumente Komisie tiež uvádza, že EŠIF by sa mali sústreďovať na nasledujúce špecifické ciele: „Zlepšiť efektívnosť a kvalitu občianskych súdnych konaní, zabezpečiť vykonateľnosť súdnych rozhodnutí a propagovať mechanizmy alternatívneho riešenia sporov. Modernizovať infraštruktúru a organizáciu súdov.“
- (90) Analýza (1.1.6) v časti elektronická verejná správa je orientovaná prevažne na procesy, mala by však tiež zohľadňovať praktické aspekty podnikateľského prostredia (transparentnosť a skrátenie trvania/zníženie nákladov konaní).

Zdôvodnenie transferu 3 % alokácie z menej rozvinutých regiónov do Bratislavského kraja

- (91) Bod 1.1.7.2.1 uvádza argumenty na podporu dodatočných investícií do dopravnej infraštruktúry Bratislavského kraja, nie je však úplne jasné, aké investície sa predpokladajú. Ako hlavný problém sa uvádza nedostatočná kvalita cestnej infraštruktúry, avšak v kontexte rastúcich emisií by sme v Bratislavskom kraji odporúčali investície do udržateľnej dopravy. Slovenské orgány by mali zjednodušiť zdôvodnenie a vyjasniť priority investícií.
- (92) Zdá sa, že veľké regionálne rozdiely v zamestnanosti a sociálnej inklúzii, ktoré sú popísané v PD, nezdôvodňujú znižovanie disponibilných alokácií z ESF pre menej rozvinuté regióny. Argument, ktorý uvádza Slovensko ohľadne vyšších životných nákladov v Bratislavskom kraji, by mal byť vnímaný aj v kontexte vyšších disponibilných príjmov. Slovenské orgány by mali opätovne zvážiť zdôvodnenie v každej z podkapitol uvedených v kapitole 1.1.7.3.

- (93) V podkapitole 1.1.7.4.1 (TC4) PD uvádza požiadavku smernice o energetickej efektívnosti na rekonštrukciu verejných budov ústrednej štátnej správy v rozsahu 3% ročne, pričom väčšina týchto budov sa nachádza v Bratislavskom kraji. Pokiaľ si je však Komisia vedomá, žiadna z alokácií uvedených v relevantných návrhoch OP nepočíta s navrhovaným transferom podľa článku 93 ods. 2 všeobecného nariadenia na zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov v Bratislavskom kraji. Slovenské orgány by mali vyjasniť, ako bude táto požiadavka riešená s použitím EŠIF.
- (94) V tej istej podkapitole (TO4) by slovenské orgány mali jasnejšie uviesť, aké súkromné budovy (napr. bytové domy, rodinné domy) budú cieľom investícií do energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energií. Zdá sa, že obe opatrenia súvisiace so zlepšovaním energetickej efektívnosti bytových domov a zvyšovaní OZE v rodinných domoch sú uplatňované izolovane, kým legislatíva EÚ o energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojoch vyžaduje tam, kde je to vhodné, najmä pri prechode na budovy s takmer nulovou energetickou spotrebou, kombináciu oboch opatrení.
- (95) Zdôvodnenie podpory malých zariadení OZE (TC4) musí byť jasnejšie. Argument, založený výlučne na boji proti energetickej chudobe, je pre Komisiu ťažko akceptovateľný. Namiesto toho by sa malo zdôvodnenie zamerať na lokalizačný argument, v niektorých prípadoch spojený s otázkou energetickej chudoby v prípade zraniteľných spotrebiteľov. Bratislavský kraj má dobré podmienky na využívanie solárnej aj geotermálnej energie, pričom oba tieto zdroje predstavujú investičné priority.

1.3. Vybrané tematické ciele a zhrnutia hlavných výsledkov očakávaných pre každý z EŠIF v prípade každého z vybraných tematických cieľov

- (96) Niektoré z očakávaných výsledkov by mali byť lepšie formulované tak, aby adekvátne odrážali intervenčnú logiku a uvádzali hlavné zmeny, ktoré budú dosiahnuté z prostriedkov EŠIF. Namiesto popisovania procesu zmeny by očakávané výsledky mali uvádzať plánovaný konečný výstup investícií z EŠIF. Toto je rozhodujúce obzvlášť v prípade TC8, TC9, TC10 a TC11 .

Priorita financovania: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

Tematický cieľ 1

- (97) Intervenčnú logiku niektorých z prvkov v rámci TC1 je potrebné ďalej zlepšiť. Očakávané výsledky by mali lepšie odrážať povahu navrhovaných opatrení. Napríklad, analýza identifikovala problém nízkeho podielu mladých ľudí pracujúcich vo VaV a nízku medzinárodnú mobilitu slovenských pracovníkov a absolventov vysokých škôl. Avšak nezdá sa, že by to bolo zohľadnené v zodpovedajúcich opatreniach v časti 1.3. Slovenské orgány by mali urobiť príslušnú úpravu.
- (98) Podobne, potreba zvýšenia výkonnosti systému VaI nebola dostatočne zohľadnená v očakávaných výsledkoch (napríklad z hľadiska zvýšenia počtu patentových prihlášok, počtu publikácií, spin-offy, atď.). Túto nekonzistentnosť je potrebné opraviť.
- (99) Očakávané výsledky v energetike by nemali byť vyjadrené len finančne (rastúci podiel VaI na energetike) ale aj z hľadiska výsledkov (napríklad „zvýšenie počtu nových, inovatívnych technológií OZE/nízkouhlíkových technológií“ s prepojením na TC4).

Tematický cieľ 2

- (100) Pokrytie pevným širokopásmovým internetom na Slovensku je výrazne pod priemerom EÚ a je tretie najnižšie v celej EÚ. To isté platí o tempe zavádzania pevného širokopásmového prístupu. Keďže Slovensko naplno nevyužilo alokáciu pre zavádzanie širokopásmového prístupu z OP Informatizácia spoločnosti pre roky 2007-2013, Slovenské orgány by mali v PD uviesť výslovný záväzok rozvíjať túto kritickú infraštruktúru v súlade so Strategickým dokumentom pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie v rokoch 2014-2020.

Priorita financovania: Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest

Tematický cieľ 7

- (101) Je potrebné uviesť lepšie prepojenie medzi zavádzaním inteligentných dopravných systémov (IDS) a tým, ako to môže pomôcť pri riešení problémov a dosahovaní cieľov uvedených v kapitole 1.3. V každom prípade by podpora IDS mala byť predmetom potvrdenia generelom dopravy (tzv. „Transport Master Plan“).

Priorita financovania: Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce

- (102) Podpora predškolského vzdelávania a starostlivosti je uvedená v TC8, TC9 a TC10. Je odôvodnená vzhľadom na hlavné rozvojové potreby a ich mnohorakú charakteristiku (podpora zamestnanosti, dosiahnutie lepšieho vzdelania a sociálna inklúzia). Avšak PD by mala uvádzať jednoznačný odkaz na komplexnú stratégiu SR pre oblasť predškolského vzdelávania (kde by mali tiež byť jasnejšie popísané demarkačné línie medzi TC 8, 9 a 10 pri podpore vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve). Je potrebné vyhnúť sa izolovaným nesystematickým investíciám a výzvy vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve riešiť prostredníctvom strategického prístupu.

Tematický cieľ 8

- (103) V podkapitole 1.3.3.1.1 je potrebné vypustiť odkaz na sociálne podniky v programovom období 2007-2013, keďže tieto boli zo spolufinancovania EÚ vyňaté.
- (104) V texte popisujúcom východiskový stav sa spomína poľnohospodárstvo. Avšak v rámci TC8 by sa mala zvažovať podpora nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach, ako aj príspevok Plánu rozvoja vidieka 2007 – 2013 k tvorbe pracovných miest.
- (105) V prípade ESF sa zdá, že niekoľko identifikovaných výziev nebolo pretavených do očakávaného výsledku (ako napríklad zamestnanosť mladých ľudí, najmä NEET⁸, rodové nerovnosti a osoby so zdravotným postihnutím). Okrem toho, niekoľko očakávaných výsledkov by malo byť preformulovaných tak, aby odrážali zmenu, ktorá sa má dosiahnuť (napríklad zvýšenie podpory pre udržateľnú samostatnú zárobkovú činnosť, zvýšenie podpory pre administratívne kapacity alebo posilnenie opatrení v oblasti služieb starostlivosti). Komisia tiež odporúča vo vete „zníženie nezamestnanosti ohrozených skupín, najmä“ do výpočtu zahrnúť „Rómov“.

⁸Not in Education, Employment, or Training)

Tematický cieľ 9

- (106) Odkaz na zariadenia starostlivosti pre deti do troch rokov je už pokrytý v rámci TC8 (spolu so zodpovedajúcim očakávaným výsledkom). Nie je to prioritou v rámci TC9 (čo aj dokazuje absencia očakávaného výsledku). To isté platí o detských jasliach uvedených v 1.1.4.2 (TC9) a 1.1.4.1.6 (TC8).
- (107) Odkazy na diskrimináciu v časti „zdôvodnenie“ by mali ísť nad rámec osôb so zdravotným postihnutím a zahrnúť aj diskrimináciu z iných dôvodov, najmä z dôvodu etnického pôvodu (uznané ako potreba v bode 1.1.4.2.1), ako aj sexuálnej orientácie, pohlavia a veku.
- (108) Aj keď nenáležité umiestňovanie Rómskych detí do špeciálnych škôl a tried je uvedené v kapitole 1.1.4.2.1, v kapitolách 1.3.3.2 a 1.3.3.3 sa nespomína, je to tam potrebné doplniť. Podobne, identifikované riziko sociálnej exklúzie migrantov by malo byť zohľadnené v kapitole 1.3.3.2.
- (109) V časti očakávané výsledky ESF sú formulácie „vytvorenie systémových opatrení“ (1. a 5. odrážka), a „posilnenie prevencie a eliminácie diskriminácie“ (6. odrážka) príliš všeobecné a mali by byť revidované. Podobne, tretiu odrážku o zvýšení účasti detí na vzdelávaní by bolo možné rozdeliť na dve, pričom väčší dôraz by mal byť kladený na aspekt kvality. Komisia je toho názoru, že štvrtá odrážka o zlepšovaní prístupu k pracovným príležitostiam by mala byť opätovne zvážená vzhľadom na nedostatočné opodstatnenie v časti „zdôvodnenie výberu“.

Tematický cieľ 10

- (110) V rámci priority financovania „Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie“ je niekoľko očakávaných výsledkov (najmä odrážky 1-4) formulovaných príliš vágne. Okrem toho, v prípade zvýšenej účasti študentov na praktickom vzdelávaní nie je jasné, či je tento výsledok prepojený na odbornú prípravu.
- (111) Kým zníženie počtu žiakov predčasne končiacich školskú dochádzku, najmä vo vzťahu k Rómskym komunitám, ako aj inkluzívne vzdelávanie, sú uvedené v zdôvodnení výberu pre TC, úplne absentuje formulácia očakávaného výsledku v prípade tejto dôležitej potreby.
- (112) V rámci priority financovania „Rast ľudského kapitálu a lepšia účasť na pracovnom trhu“, formulácia „zlepšovanie kvality“ (odrážky 1-3), ako očakávaný výsledok, je príliš vágna, mala by byť konkrétnejšia. Podobne, formulácia „zvýšenie atraktivity učiteľskej profesie“ by mala byť viac špecifikovaná. Komisia odporúča rozdeliť prvý očakávaný výsledok na dva výsledky, zohľadňujúc inkluzívnu dimenziu na strane jednej a odbornú prípravu na strane druhej.
- (113) Medzi očakávanými výsledkami chýba zmena v programoch vysokoškolského vzdelávania tak, aby lepšie reagovali na potreby pracovného trhu.
- (114) V časti EPFRV sa opatrenia v oblasti transferu poznatkov a informácií zameriavajú len na sektor pôdohospodárstva. Avšak, berúc do úvahy potenciálnych prijímateľov podpory z EPFRV by mal byť záber investícií rozšírený aj na ďalšie sektory vidieckej ekonomiky.
- (115) Ako je to uvedené vo všeobecných pripomienkach k intervenčnej logike (časť 2, odsek 1), TC 10 by mal byť zaradený pod jednu prioritu financovania. Pri preformulácii častí „výhodiskový stav“, „zdôvodnenie výberu“ a „očakávané výsledky“ by sa slovenské

orgány mali vyhnúť akýmkoľvek duplicitám a mali by zjednodušiť text.

Priorita financovania: Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov

Tematický cieľ 4

(116) Treba jasnejšie vysvetliť (1.3.4.1.2) investičné priority na zvýšenie energetickej účinnosti a využívanie OZE v podnikoch.

Tematický cieľ 5

(117) Pokiaľ ide o analýzu civilnej ochrany, slovenské orgány by mali určiť priority v legislatíve o civilnej ochrane a odkazovať čo najviac na aktuálnejšie predpisy (opatrenia bez negatívnych následkov („no regret measures“), ako napr. hodnotenia rizík, hodnotenia možností manažmentu rizík, a pod.).

(118) Okrem toho by Komisia chcela zdôrazniť, že medzi fázy zvládania katastrof, ktoré sú prioritou kohéznej politiky, patrí len prevencia a pripravenosť. Slovenské orgány by preto mali prehodnotiť niektoré z očakávaných výsledkov (1.3.4.2.3) a príslušným spôsobom upraviť aj časť 1.1.5.2.

(119) V súlade s návrhom v Pozičnom dokumente Komisie by sa pri investíciách EPFRV mala zohľadniť táto priorita: „Podporovať lepšie hospodárenie s pôdou prostredníctvom podporovania praktík, ktoré zabraňujú zhoršovaniu kvality pôdy, erózii a znehodnocovaniu zásob pôdneho dusíka, napr. minimálne obrábanie pôdy, zachovanie zelenej pokrývky v zimných mesiacoch a vytváranie agrolesníckych systémov a nových lesov“.

(120) Opatrenia na podporu zadržiavania vody a opatrenia na zlepšenie vodného režimu pôdy by mali byť uvedené medzi investíciami z EPFRV v rámci TC5, pretože boli zdôraznené v analýze. V súčasnosti nie je jasné, či patria pod investície z EPFRV (v každom prípade sa však nedajú financovať z EFRR alebo KF)

(121) V rámci TC5 sa navrhujú konkrétnejšie investície v oblasti prevencie a predchádzania katastrofám v lesoch, ako napr. komplexné protipožiarne monitorovacie systémy, budovanie protipožiarnych nádrží, priesekov proti šíreniu požiarov, atď. Analýza sa však nezaobera rizikom požiaru v lesoch, a preto je potrebné odstrániť odkaz na tieto investície.

(122) Investičné aktivity EPFRV v TC5: „zvýšenie efektívneho využívania zdrojov a prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v odvetviach poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva“ a „zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva“ by sa mali presunúť do TC4.

Tematický cieľ 6

(123) Posledná odrážka v očakávaných výsledkoch za EPFRV by mala byť uvedená pod TC4 a odkaz na neproduktívne investície by sa mal odstrániť, pretože nie je relevantný na úrovni PD.

Priorita financovania: Moderná a profesionálna verejná správa

Tematický cieľ 11

- (124) Zdôvodnenie, ktoré sa týka súdnictva (1.3.5.1.1), treba zlepšiť. Potreby v tejto oblasti nie sú dostatočne zrejmé.
- (125) Zvýšenie investícií do inštitucionálnych kapacít a efektívnosti služieb verejnej správy v súlade s cieľmi reformy verejnej správy sa nemôže považovať za výsledok, a preto by mal byť prepracovaný.
- (126) Takýto výsledok o zvýšení efektívnosti je príliš inkluzívny. Mal by sa prepracovať tak, aby odrážal zmenu, ktorá sa má dosiahnuť pomocou investície z EŠIF. Okrem toho by sa finančná správa, verejné obstarávanie a boj proti korupcii nemali kombinovať so súdnictvom v rámci jedného očakávaného výsledku.

1.4. Orientačné rozdelenie podpory Únie podľa tematického cieľa na národnej úrovni pre každý z EŠIF, ako aj celková orientačná suma podpory plánovaná na ciele súvisiace so zmenou klímy

- (127) Hlavné zistenia v súvislosti s orientačným rozdelením podpory sú uvedené časti I.
- (128) Pokiaľ ide o fondy, správnosť údajov v časti 1.4 by sa mala overiť porovnaním s údajmi uvedenými v liste z 20. decembra 2013 (Ares(2013)3779289).
- (129) Vyčlenené finančné prostriedky z EPFRV by mali byť v súlade s výsledkom flexibility medzi prvým a druhým pilierom SPP, ktorú uplatňuje SR a ktorá bola uvedená v návrhu delegovaného aktu prezentovaného v rámci expertnej skupiny 12. februára 2014.
- (130) V súvislosti s tabuľkou č. 3 by Komisia chcela opakovane zdôrazniť, že v prípade, ak sa SR rozhodne realizovať operácie technickej pomoci (TP), ktoré sa týkajú viac ako jednej kategórie regiónov (aj v prípade, ak sú implementované len v rámci jednej kategórie regiónov), príslušné výdavky by sa mali alokovať na pomernom základe, pričom sa zohľadnia prostriedky pridelené v rámci každej kategórie regiónov ako podiel celkových prostriedkov pridelených SR. Treba poznamenať, že stropy pre TP by sa mali vždy rešpektovať pre každú kategóriu regiónov (článok 119 ods. 1 všeobecného nariadenia). V tejto súvislosti žiadame slovenské orgány, aby preverili tabuľku č. 3.

2. OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE EFEKTÍVNEJ IMPLEMENTÁCIE EŠIF (článok 15 ods. 1 písm. B všeobecného nariadenia)

2.1. Opatrenia v súlade s inštitucionálnym rámcom členských štátov na zabezpečenie koordinácie medzi EŠIF a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi finančnými nástrojmi a s EIB

- (131) Z hľadiska komplementárnosti medzi TC2 a TC11 je potrebný odkaz na dokument, ktorý definuje systém koordinácie medzi OP Integrovaná Infraštruktúra a OP Efektívna verejná správa (uvedené v časti 1.3.5.1.2).
- (132) Časť tejto podkapitoly, ktorá sa týka komplementárnosti EŠIF a Nástroja na prepájanie Európy (CEF), sa zaoberá financovaním výstavby rýchlostných ciest prostredníctvom CEF. Treba poznamenať, že kapitola CEF v rámci KF je výhradne určená na financovanie projektov základnej siete alebo horizontálnych priorít. Pokiaľ ide o

investície z CEF do ciest, treba zdôrazniť, že pomoc z nástroja CEF môže byť poskytnutá len na cezhraničné úseky medzi prvými mestskými uzlami na oboch stranách hranice. Okrem toho musí existovať príslušná dohoda medzi oboma členskými štátmi. Poznávame, že 17. júna 2014 podpredseda Kallas poslal štátnemu tajníkovi ministerstva dopravy list, v ktorom vysvetlil situáciu v súvislosti s investíciami CEF do ciest. V tomto zmysle odporúčame slovenským orgánom, aby revidovali časť o CEF a navyše uviedli príslušné koridory základnej siete, v ktorých predpokladajú investície z CEF⁹.

- (133) Na strane 113 sa uvádza, že „Vychádzajúc z cieľov II. piliera sa doplnkovosť (v rámci CAP) zabezpečí prostredníctvom opatrení spojených s výrobou vybraných výrobkov, ako aj produkcie a chovu zvierat chovaných na hospodárske účely.“ Táto formulácia nezohľadňuje ciele EPFRV, ktoré sú širšie než spomínaná poľnohospodárska prvovýroba (t.j. spracovanie a podpora odbytu poľnohospodárskych výrobkov, organizácia potravinárskeho dodávateľského reťazca dopĺňa priame platby). Preto by synergie medzi dvoma piliermi SPP mali zohľadňovať cieľ EPFRV, ktorým je prispieť k vyváženému územnému rozvoju vidieckych ekonomík a spoločenských, vrátane vytvorenia a udržania pracovných miest prostredníctvom šiestich priorít EU pre rozvoj vidieka, ktorými sa zaoberá PRV SR .
- (134) Na strane 114 sa uvádza, že finančné nástroje sa nepoužijú v prípade EPFRV a EFNRH, nie sú však uvedené žiadne dôvody pre vylúčenie týchto fondov. V pozičnom dokumente Komisie je zdôraznená potreba prechodu z podpory formou grantov smerom k využívaniu výhradne finančných nástrojov v rámci všetkých EŠIF. Slovenské orgány by mali tento aspekt prehodnotiť.
- (135) Podporná úloha pracovného trhu a systému vzdelávania vo vzťahu k opatreniu v oblasti klímy by sa malo odzrkadliť v tabuľke č. 11 ako komplementárnosť medzi TC5 a ESF.
- (136) Komplementárnosť medzi Fondom Európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD) a TC11 v tabuľke 12 nie je jednoznačná a mala by sa odstrániť.

2.3. Súhrn hodnotenia plnenia použiteľných ex ante kondicionalít v súlade s článkom 19 a prílohou XI všeobecného nariadenia na národnej úrovni a v prípade, že sa použiteľné ex ante kondicionality nespĺnili, súhrn opatrení, ktoré sa majú vykonať, zodpovedných orgánov a harmonogramu vykonania týchto opatrení

- (137) Ako sa uvádza v časti I, Komisia vo vzťahu k EAK predbežne hodnotí sebahodnotenie poskytnuté zo strany členského štátu bez toho, aby to malo vplyv na konečné hodnotenie pri predložení programov členskými štátmi. Podľa článku 19 ods. 2 všeobecného nariadenia by sa v prípade EAK, ktoré neboli splnené k dátumu predloženia programovej dohody, mali predložiť príslušné akčné plány.

Všeobecné ex ante kondicionality

⁹ Žilina – Košice – hranica s Ukrajinou (koridor základnej siete Rýn – Dunaj) a Žilina – Bratislava (Baltsko– jadranský koridor základnej siete)

Nediskriminácia

- (138) Komisia v súčasnosti posudzuje, či Slovensko splnilo požiadavky podľa článku 13 smernice 2000/43/ES o úlohách orgánu na podporu rovnakého zaobchádzania pre všetky osoby bez diskriminácie na základe rasy alebo etnickom pôvode¹⁰. Komisia je v styku so slovenskými orgánmi v záujme monitorovania situácie v súvislosti s vážnymi obavami, ktoré vyjadrili viaceré zdroje (vrátane Komisie Rady Európy proti rasizmu a xenofóbii a Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii), o tom, či si Slovenské národné stredisko pre ľudské práva riadne plní svoje úlohy v zmysle uvedenej smernice.
- (139) Komisia sa stotožňuje s názorom slovenských orgánov že táto EAK nebola splnená. V príslušnom akčnom pláne by mali byť uvedené bližšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach potrebných na nápravu nesplnených položiek EAK.

Rodová rovnosť

- (140) Komisia sa stotožňuje s názorom slovenských orgánov, že táto EAK nebola splnená. V príslušnom akčnom pláne by mali byť uvedené bližšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach potrebných na nápravu nesplnených položiek EAK.

Zdravotné postihnutie

- (141) Komisia sa stotožňuje s názorom slovenských orgánov, že táto EAK nebola splnená. V príslušnom akčnom pláne by mali byť uvedené bližšie podrobnosti o konkrétnych opatreniach potrebných na nápravu nesplnených položiek EAK.

Verejné obstarávanie

- (142) Vzhľadom na skutočnosť, že verejné obstarávanie je zdrojom mnohých chýb pri spravovaní finančných prostriedkov v rámci kohéznej politiky, na ktoré poukázali mnohé zistenia z auditov programov v rokoch 2007 až 2013, by slovenské orgány mali tejto oblasti venovať náležitú pozornosť.
- (143) Slovenským orgánom pripomíname, že revidované smernice o verejnom obstarávaní ustanovujú postupný prechod na povinné elektronické obstarávanie od roku 2016.¹¹
- (144) V tomto zmysle boli slovenské orgány vyzvané, aby vypracovali vnútroštátnu stratégiu na zabezpečenie včasného a efektívneho prechodu na plne elektronické obstarávanie podľa požiadaviek uvedených v článku 5.3 oznámenia Komisie o „plne elektronickom verejnom obstarávaní ako prostriedku modernizácie verejnej správy“ (KOM(2013)453 finálna verzia). Táto stratégia by mala stanoviť špecifické ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, postup, ktorý treba dodržať, míľniky a akékoľvek potrebné indikátory. Pri

¹⁰ EU Pilot nr. 4446/13/JUST

¹¹ Patri sem: (i) povinné elektronické oznamovanie výziev na predkladanie ponúk a elektronický prístup k súťažným podkladom (od marca 2016); (ii) povinné elektronické predkladanie ponúk – od marca 2017 pre centrálnu obstarávaciu inštitúciu a od septembra 2018 pre všetkých verejných obstarávateľov

implementácii tejto stratégie by sa mohla využiť adekvátne pomoc zo štrukturálnych fondov, najmä pokiaľ ide o vývoj alebo modernizáciu infraštruktúry plne elektronického obstarávania, posilnenie administratívnych kapacít, školenia a zvyšovanie povedomia. Pomocou stratégie by sa malo zabezpečiť uplatňovanie čo najúčinnnejšieho a nákladovo najefektívnejšieho prístupu pri implementácii povinného elektronického obstarávania na Slovensku a malo by sa zamerať na vytváranie duplicit na národnej regionálnej úrovni, ktoré môže spôsobiť problémy s interoperabilitou. Celkovým výsledkom by mal byť lepší, jednoduchší a efektívnejší systém verejného obstarávania.

- (145) Pokiaľ ide o prvé kritérium (Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov) a druhé kritérium (Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy pridelenia zákaziek), slovenské orgány by mali vysvetliť, ktoré opatrenia sa už uskutočňujú a ktoré sa zatiaľ iba plánujú V akčnom pláne by mali byť špecifikované plánované aktivity.
- (146) V zmysle vyššie uvedeného Komisia považuje kritériá 1 a 2 za nesplnené.

Štátna pomoc

- (147) Komisia sa nestotožňuje s názorom slovenských orgánov o čiastočnom splnení tejto EAK.
- (148) Pokiaľ ide o prvé kritérium (Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci), slovenské orgány by mali aktualizovať informácie o úlohách MF SR. Nie je zrejmé, či bolo prijaté uznesenie vlády o posilnení úlohy národného koordinátora pre štátnu pomoc. Slovenské orgány avizujú zavedenie informačného systému na monitorovanie pomoci *de minimis*. Systém by mal byť dokončený do konca roka 2014. Okrem toho slovenské orgány plánujú zaviesť verejne dostupnú webovú lokalitu (portál) na monitorovanie celej štátnej pomoci (register štátnej pomoci). Neboli poskytnuté žiadne podrobnosti o dokončení. Toto kritérium teda nebolo splnené, a preto je potrebný akčný plán.
- (149) Druhé a tretie kritérium sa nedajú považovať za splnené. Vzhľadom na nedostatok odborných znalostí v oblasti pravidiel štátnej pomoci je dôležité vypracovať stratégiu školení, ktoré sa budú zaoberať novými pravidlami štátnej pomoci platnými od 1. júla 2014. Okrem toho by sa mali vytvoriť centrá znalostí, ktoré poskytnú potrebné usmernenia zamestnancom, ktorí sa zaoberajú EŠIF.

Právne predpisy v oblasti životného prostredia týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a strategického environmentálneho posudzovania (SEA)

- (150) Komisia nesúhlasí s hodnotením slovenských orgánov v súvislosti so splnením tretieho kritéria. Prebiehajúce zmeny legislatívy môžu mať vplyv aj na administratívne kapacity. Akčný plán pre celú EAK by sa mal aktualizovať a mal by obsahovať jednoznačné informácie o konkrétnom opatrení na priame uplatňovanie smernice EIA (napr. opätovné posúdenie a schválenie projektov), ktoré slovenské orgány už implementovali počas obdobia 2007-2013 v prípade projektov v oblasti dopravy.

Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov

(151) Ako sa predpokladá vo vzorovej PD, plnenie tejto EAK sa dá posúdiť len na v rámci konkrétnych OP, pretože požadované informácie budú k dispozícii len na tejto úrovni.

Ex ante kondicionality pre špecifické tematické ciele

Tematický cieľ 1

(152) Komisia súhlasí s názorom slovenských orgánov, že EAK 1.1 bola splnená len čiastočne.

(153) Pokiaľ ide o kritérium 1 (EAK 1.1), bolo by vhodné podrobnejšie vysvetliť niektoré prvky, resp. zlepšiť ich. V prvom rade neboli v súvislosti s navrhovaným monitorovacím systémom uvedené žiadne údaje napriek tomu, že bol navrhnutý súbor indikátorov. Po druhé, treba podrobnejšie vysvetliť opis procesu prioritizácie/eliminácie a prepojenia navrhovaných oblastí ekonomickej špecializácie s oblasťami VaV.

(154) Pokiaľ ide o druhé kritérium (EAK 1.1), Komisia konštatuje, že toto kritérium nebolo splnené, pretože zatiaľ nie je k dispozícii finančný rámec.

(155) V súvislosti s kritériom EAK 1.2 nie je zatiaľ k dispozícii orientačný viacročný plán na zostavenie rozpočtu a zoradenie investícií podľa priority a ani národná „cestovná mapa“ infraštruktúry ESFVI, a preto sa táto EAK nedá považovať za splnenú.

(156) Dokument sa zmieňuje o finalizácii chýbajúcich prvkov v plnení EAK 1.1 a EAK 1.2 do 31. marca 2014. Ak do opätovného predloženia PD tieto chýbajúce prvky nebudú dokončené, bude potrebný akčný plán plnenia týchto dvoch EAK.

Tematický cieľ 2

(157) Komisia považuje dve EAK o strategickom politickom rámci pre digitálny rast (2.1) a o existencii národného plánu pre infraštruktúru sietí novej generácie (2.2) za splnené.

Tematický cieľ 3

(158) Komisia súhlasí s názorom slovenských orgánov, že táto EAK 3.1. je čiastočne splnená. Vzhľadom na prebiehajúci proces zavádzania mechanizmov na monitorovanie implementácie opatrení v rámci iniciatívy „Small Business Act“ nie je tretie kritérium splnené. Slovenské orgány by mali aktualizovať akčný plán.

Tematický cieľ 4

(159) Pokiaľ ide o EAK 4.1 (ktorá súvisí s so smernicou o energetickej hospodárnosti budov), Komisia prijíma splnenie tejto EAK s výhradou vzhľadom na prebiehajúce interné hodnotenie Komisie.

(160) Komisia súhlasí s hodnotením slovenských orgánov v súvislosti s plnením EAK 4.2 (kombinovaná výroba) a EAK 4.3 (OZE).

Tematický cieľ 5

(161) Komisia nesúhlasí s hodnotením EAK 5.1 (Predchádzanie rizikám a riadenie rizika). Kým slovenské orgány nepredložia podklady k národným alebo regionálnym hodnoteniam rizík, vrátane metodiky a procesu hodnotenia, ako aj scenáre s jedným alebo viacerými rizikami, Komisia nemôže dospieť k záveru, že táto EAK je splnená.

Tematický cieľ 6

- (162) Na základe poskytnutých informácií Komisia považuje EAK 6.1 (vodné hospodárstvo) za čiastočne splnenú napriek skutočnosti, že slovenské orgány hodnotia túto EAK ako nespĺnenú. Keďže princíp refundácie nákladov za všetky vodohospodárske služby je splnený s výnimkou odberu vody na závlahy, prvé kritérium sa dá hodnotiť ako čiastočne splnené. V podobnom duchu sa dá hodnotiť aj druhé kritérium ako čiastočne splnené, pretože plán manažmentu povodí bol síce prijatý, ale nie je plne v súlade s článkom 13 smernice 2000/60/ES. Slovenské orgány by mali vykonať požadované úpravy. Predložený akčný plán je považovaný za dostatočný na dosiahnutie splnenia tohto kritéria najneskôr do konca roka 2016.
- (163) Pokiaľ ide o EAK 6.2 (Sektor odpadového hospodárstva), Komisia nesúhlasí so sebahodnotením uvedeným v PD pre kritériá 3 a 4. V prípade kritéria č. 3 Komisii neboli formálne doručené programy odpadového hospodárstva. Pokiaľ ide o kritérium č. 4, slovenské orgány uvádzajú podrobnosti o transpozícii rámcovej smernice o odpade, chýbajú však informácie o konkrétnych plánovaných opatreniach na podporu opätovného použitia a recyklácie komunálneho odpadu. Vo všeobecnosti by sa táto EAK mala považovať za nespĺnenú.

Tematický cieľ 7

- (164) Komisia zastáva názor, že EAK 7.1 (Doprava) by mala byť považovaná za nespĺnenú vzhľadom na skutočnosť, že obe kritériá boli prezentované ako nespĺnené. V prípade prvého kritéria naďalej prebiehajú práce na komplexnom pláne dopravy vrátane všetkých jeho prvkov označených ako podkritériá. Slovenské orgány by mali zodpovedajúcim spôsobom aktualizovať akčný plán.

Tematický cieľ 8

- (165) V súvislosti s EAK 8.1 SR odkazuje na príslušný právny predpis o zlepšení partnerstiev a poskytuje všeobecné informácie o existujúcich partnerstvách. Aby mohla byť táto kondicionalita hodnotená pozitívne, Slovensko by malo poskytnúť príslušné dôkazy (príklady) konkrétnej implementácie. Komisia najmä zastáva názor, že informácie týkajúce sa druhého kritéria o spolupráci so zamestnávateľmi, poskytovateľmi poradenstva, mimovládnyimi organizáciami a poskytovateľmi školení sú nedostatočné. Odhliadnuc od zástupcu vo „výbore pre otázky zamestnanosti“ nebol poskytnutý žiadny dôkaz o opatreniach v oblasti formálnej a neformálnej spolupráce s miestnymi zamestnávateľmi. Komisia nesúhlasí s hodnotením slovenských orgánov a považuje toto kritérium, ako aj EAK 8.1, za nespĺnené.
- (166) Pokiaľ ide o EAK 8.3, Komisia považuje druhé kritérium „Súčasťou reformy služieb zamestnanosti bude aj vytvorenie formálnych alebo neformálnych sietí spolupráce s príslušnými zainteresovanými stranami“ za nespĺnené z dôvodu nedostatočných informácií o spolupráci so zainteresovanými stranami.
- (167) V prípade EAK 8.6 Komisia konštatuje, že návrh plánu implementácie záruky pre mladých ľudí bol pripravený. Komisia si však myslí, že tento plán je len čiastočne v súlade s princípmi záruky pre mladých. V tomto zmysle bolo Slovensko vyzvané, aby revidovalo svoj plán implementácie záruky pre mladých do apríla. Preto aj napriek hodnoteniu slovenských orgánov Komisia považuje EAK 8.6 za čiastočne splnenú. Musí sa vypracovať akčný plán, ktorého stručný prehľad bude uvedený v PD.

Tematický cieľ 9

- (168) Komisia súhlasí s čiastočným splnením EAK 9.1 (aktívne začlenenie). Avšak na základe kritéria o opatreniach, ktoré sa týkajú prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, Komisia považuje hodnotu v súvislosti so zariadeniami sociálnych služieb s kapacitou vyššou ako 18 pobytových miest za príliš vysokú na zabezpečenie nezávislého života v komunitnej starostlivosti. Aj keď veľkosť inštitúcie nemôže slúžiť ako jediné kritérium pri posúdení, či sa podporovaná infraštruktúra dá považovať za komunitnú službu alebo len za inštitúciu zmenšenej veľkosti (scaled-down institution), veľkosť je dôležitým faktorom pri vytváraní nových služieb starostlivosti v komunite. Menšie a personalizovanejšie životné podmienky môžu používateľom služby poskytnúť lepšiu príležitosť na vlastnú voľbu a sebaurčenie.
- (169) Pokiaľ ide o EAK 9.2 (národný strategický politický rámec integrácie Rómov), Komisia považuje štvrtú podmienku („je navrhnutá, vykonáva sa a monitoruje v úzkej spolupráci a neustálom dialógu s rómskou občianskou spoločnosťou, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy“) v spojení s prvým kritériom za nespĺnenú. PD sa podrobnejšie venuje zapojeniu zúčastnených strán do programovania EŠIF v rokoch 2014-2020. Chýbajú však informácie o existencii štruktúrovaného, kontinuálneho a transparentného dialógu s organizáciami občianskej spoločnosti pôsobiacimi v oblasti začleňovania Rómov a s rómskymi komunitami pri implementácii a monitorovaní národnej stratégie (alebo súboru opatrení politik) a pri ich hodnotení, informácie o zohľadnení integrácie Rómov v regionálnych a miestnych programoch a o ich odzrkadlení v miestnych akčných plánoch, ako aj o implementácii týchto programov prostredníctvom transparentných a primeraných rozpočtov a systémov monitorovania.
- (170) Komisia konštatuje uplatňovanie Strategického rámca starostlivosti o zdravie (EAK 9.3). Treba však presnejšie opísať koordinované opatrenia zamerané na zlepšenie prístupu k zdravotným službám a opatrenia na zvýšenie efektívnosti. Pokiaľ ide o monitorovací a kontrolný systém, dôraz by sa mal klásť na implementáciu celkovej stratégie a nie na prípravu ďalších dokumentov, ktoré dopĺňajú strategický rámec.
- (171) Vzhľadom na chýbajúce základné prvky Komisia považuje prvé kritérium za nespĺnené.
- (172) V súvislosti s rozpočtovým rámcom (kritérium 2) nie je súlad medzi navrhovanými finančnými prostriedkami a opatreniami, ktoré sa majú uskutočniť. V tomto ohľade nie je preukázaná „nákladovo efektívna koncentrácia prostriedkov na prioritné potreby pre zdravotnú starostlivosť“. Preto Komisia zdieľa názor slovenských orgánov, že toto kritérium nebolo splnené.
- (173) Z celkového hľadiska by sa EAK 9.3 mala považovať za nespĺnenú. Komisia vyzýva slovenské orgány, aby vypracovali akčný plán, ktorý bude zohľadnený v PD.

Tematický cieľ 10

- (174) Komisia nesúhlasí s hodnotením SR v súvislosti so splnením druhej podmienky EAK 10.4 (odborné vzdelávanie a príprava). Zdá sa, že v SR nie je vytvorený národný prístup zabezpečenia kvality v súlade s odporúčaním o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (odporúčanie EQUAVET). Okrem toho Komisia odporúča Slovensku, aby sa sústredilo na budovanie kapacít, najmä pokiaľ ide o identifikáciu výsledkov vzdelávania (t.j., vytvorenie jednotiek kvalifikácie ako základných prvkov kvalifikácií), monitorovanie trhu práce s cieľom predvídať potrebné zručnosti a požadované znalosti. EAK 10.4 by sa preto mala považovať za čiastočne splnenú.

Tematický cieľ 11

(175) Napriek relevantnému opisu potrieb existujú pochybnosti o splnení EAK 11 v oblasti súdnictva vzhľadom na nedostatok konkrétnych podkladových údajov. PD by mala obsahovať viac informácií o celkovom strategickom prístupe k súdnictvu, vrátane ohlásenej Koncepcie modernizácie a stabilizácie súdnictva, ako aj viac podrobností o príslušných opatreniach zameraných na jej implementáciu, ukazovatele, hodnotenie a ciele. V konečnom dôsledku musia opatrenia v rámci týchto nástrojov financovania rešpektovať práva a zásady zakotvené v Charte základných práv Európskej únie a musia byť implementované v súlade s nimi. Slovenské orgány by mali zrevidovať hodnotenie v zmysle týchto návrhov.

Ex ante kondicionality špecifické pre EPFRV

(176) Aj keď je poskytnuté sebahodnotenie uplatniteľnosti troch EAK špecifických pre EPFRV, bolo by vhodné uviesť (napr. v poslednom stĺpci s názvom „vysvetlenie“ v tabuľke sebahodnotenia), že splnenie týchto troch EAK bude vysvetlené v programe a že príslušné vnútroštátne právne predpisy budú zrevidované v roku 2015 po vstupe do platnosti nových východiskových požiadaviek (ekologizácia) v rámci reformy SPP.

(177) Text uvedený v EAK pre EPFRV o „prevencii rizík“ by mal byť zhodný s textom pre tú istú EAK uplatňovanú v rámci kohéznej politiky. Uvedené platí aj vo vzťahu k EAK o energetickej efektívnosti.

2.4. Metodika a mechanizmus na zabezpečenie súladu vo fungovaní výkonnostného rámca v súlade s článkom 21 všeobecného nariadenia

(178) Pokiaľ ide o EPFRV, uvedené vyhlásenie zostáva platné dovtedy, kým slovenské orgány nepotvrdia, že bude použitý vopred definovaný zoznam spoločných výkonnostných ukazovateľov. Ak sa však Slovensko rozhodne inak, bude musieť v PD uviesť vysvetlenie, akým spôsobom sa vyberú ukazovatele a ako bude zabezpečený súlad s inými programami. To isté platí vo vzťahu k nastaveniu míľnikov, ktoré stanovuje členský štát a nie Komisia.

2.5. Posúdenie, či je potrebné posilniť administratívnu kapacitu orgánov zapojených do riadenia a kontroly programov a prípadne prijímateľov, ako aj v prípade potreby súhrnu opatrení, ktoré sa majú vykonať na tento účel

(179) Slovenské orgány by sa mali ďalej sústrediť na opatrenia v boji proti korupcii a podvodom. V súčasnosti kapitola 2.5 obsahuje len krátky text k tejto otázke v rámci časti venovanej ľudským zdrojom. Vzhľadom na skutočnosť, že prístup k boju proti korupcii siaha ďaleko za oblasť ľudských zdrojov, mal by byť tejto téme venovaný samostatný odsek mimo troch základných častí (mal by však zostať súčasťou kapitoly 2.5). Slovenské orgány by preto mali uviesť zhrnutie analýzy, ktoré identifikuje riziká, a uviesť v texte PD príslušné opatrenia na ich riešenie (nielen pre ľudské zdroje, ale aj

v z hľadiska postupov a nástrojov, ako napr. nástroja hodnotenie rizík Arachne).

- (180) Dokument obsahuje záväzok, že využitie prostriedkov technickej pomoci EÚ bude plne v súlade s opatreniami zameranými na zlepšenie administratívnych kapacít na úrovni PD, ako aj na úrovni OP. Ak sa uvedené vzťahuje aj na technickú pomoc v rámci PRV, malo by sa namiesto OP použiť slovo „programy“. Ak nie, treba uviesť, ktoré opatrenia sa predpokladajú v prípade technickej pomoci PRV z hľadiska zvyšovania výkonnosti administratívnych kapacít.
- (181) V časti 2.5 sa slovné spojenie „administratívne kapacity“ nepoužíva jednoznačným spôsobom. Niekedy sa v PD používajú buď vo význame ľudských zdrojov, alebo ekvivalentov plného pracovného času. Slovenské orgány by mali vziať na vedomie, že administratívne kapacity sa nevzťahujú len na ľudské zdroje. Text PD by mal túto skutočnosť náležitým spôsobom odrážať.

2.6. Súhrn plánovaných opatrení v programoch vrátane orientačného harmonogramu na dosiahnutie zníženia administratívnej záťaže prijímateľov

- (182) Na základe plánovaných opatrení by slovenské orgány mali uviesť, či informačný systém pre EPFRV bude z hľadiska jeho koncepcie a funkcií spĺňať súčasné celosvetové štandardy v oblasti inteligentných a otvorených IT systémov.

3. OPIS INTEGROVANÉHO PRÍSTUPU K ÚZEMNÉMU ROZVOJU PODPOROVANÉHO Z EŠIF ALEBO SÚHRN INTEGROVANÝCH PRÍSTUPOV K ÚZEMNÉMU ROZVOJU NA ZÁKLADE OBSAHU PROGRAMOV

3.1. Opatrenia na zabezpečenie integrovaného prístupu k využívaniu EŠIF pre územný rozvoj špecifických subregionálnych oblastí

3.1.1. Miestny rozvoj vedený komunitou

- (183) Orientačná výška podpory pre CLLD by sa mala upraviť s ohľadom na najaktuálnejšie zmeny uskutočnené v Integrovanom regionálnom operačnom programe (100 miliónov EUR namiesto 30 miliónov EUR).
- (184) Pokiaľ ide o cieľové územie, slovenské orgány by mali uviesť, že cieľovým územím CLLD budú vidiecke oblasti a vidiecko-mestské oblasti.
- (185) V texte sa uvádza, že SR nevyužije možnosť hlavného (lead) fondu a že prevádzkové náklady a náklady na oživenie stratégií budú financované pomerne z oboch fondov EPFRV a EFRR. Treba poznamenať, že aj keď určitá operácia môže byť podporená z jedného alebo viacerých EŠIF, akákoľvek výdavková položka uvedená v žiadosti o platbu môže byť financovaná len z jedného fondu, a preto sa nedá financovať pomerne (článok 65 ods. 11 všeobecného nariadenia).
- (186) Treba uviesť úlohu EFRR a EPFRV na rôznych typoch území.
- (187) Minimum povinných úloh miestnych akčných skupín (MAS) stanovuje článok 34 ods. 3 všeobecného nariadenia. Úlohy MAS uvedené v PD neobsahujú všetky z týchto úloh, napr. príprava výberových kritérií pre výber najlepších projektov, ktoré prispievajú k cieľom stratégie. V prípade, ak sa plánuje delegovanie ďalších úloh na MAS, mali by

byť uvedené aj takéto úlohy.

- (188) PD by mala obsahovať opatrenia na účel prípravnej podpory, napr. či sa v prípade nových MAS uvažuje o dvojkoľovej výzve na predkladanie návrhov, aby mohli v prvom kole vyjadriť svoj záujem a zúčastniť sa na prípravnej podpore a po druhej výzve vyberať vypracované stratégie miestneho rozvoja.
- (189) Komisia konštatuje, že PD vylučuje implementáciu CLLD prostredníctvom ESF, čo sa zdá byť v protiklade s jednou z hlavných priorít CLLD uvedených v PD „Rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti“. Neumožnenie intervencií ESF v rámci CLLD na úrovni PD obmedzí flexibilitu SR počas fázy implementácie (ak môže vzniknúť potreba opatrení ESF). Slovenské orgány by mali prehodnotiť toto vylúčenie.

3.1.4. Hlavné prioritné oblasti spolupráce v rámci EŠIF, v prípade potreby zohľadňujúce makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti

- (190) Na strane 238 by slovenské orgány mali zvážiť preformulovanie prvej odrážky týmto spôsobom: „v oblasti dopravy budú programy cezhraničnej spolupráce zamerané najmä na aktivity, ktoré prispievajú ku kvalite a bezpečnosti cezhraničných úsekov cestnej siete s cieľom zlepšiť prepojenie terciárnych uzlov so sieťou TEN-T a podporia využívanie ekologických foriem dopravy“.
- (191) Komisia odporúča sprehľadniť vetu uprostred druhého odseku (strana 240) o rozvoji dopravnej infraštruktúry týmto spôsobom: „Rozvoj dopravnej infraštruktúry je potrebné realizovať v záujme posilnenia regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov so sieťou TEN-T“.
- (192) Odkaz na lokálne cesty (strana 240) treba odstrániť, pretože lokálne cesty by sa mali financovať predovšetkým z vnútroštátnych zdrojov, ako sa uvádza v pozičnom dokumente Komisie.
- (193) V texte sa uvádza (na str. 240) prepojenosť národných energetických sietí. Podľa našich informácií sa neplánuje využitie financovania z EŠIF. Slovenské orgány by mali tento aspekt prepracovať.

3.1.5. a 3.1.6: integrovaný prístup na riešenie špecifických potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou (...) a na riešenie demografických problémov regiónov alebo konkrétnych potrieb geografických oblastí (...).

- (194) Slovenské orgány by sa mali vyhnúť navrhovanému „regionalizmu“ pri celení podpory do geografických oblastí na úrovni LAU (miestne administratívne jednotky) v prípade marginalizovaných rómskych komunít (MRK) podľa Atlasu 2013 a využívať sociálne aspekty vo verejnom obstarávaní pre „cieľové skupiny“ spoločnosti. Komisia by chcela zdôrazniť záväzok nestrannosti a nediskriminácie v ustanoveniach o plnení zákaziek. Sociálne aspekty by sa mali zohľadniť v ustanoveniach o plnení zákaziek, vrátane podmienky zamestnať určitý počet dlhodobo nezamestnaných osôb, najmä príslušníkov etnických menšín, ako napr. Rómov.
- (195) Uplatňovanie sociálnych aspektov vo verejnom obstarávaní by malo presahovať rámec investícií do MRK v rámci prioritnej osi ERDF v Operačnom programe Ľudské zdroje

a jeho racionalizácia by mala prebehnúť v synergii so všetkými príslušnými OP s cieľom dosiahnuť kritický objem pre širší sociálno-ekonomický dosah. O sociálnych aspektoch vo verejnom obstarávaní by sa malo uvažovať aj v súvislosti s PRV.

(196) Možnosti podpory z EPFRV na účel integrácie MRK neboli spomenuté. V PD by však malo byť uvedené, že tieto možnosti budú náležite zvážené na úrovni PRV.